

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 347/2017-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. mája 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED] [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Cáfalom, Murgašova 3, Košice, pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice-okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 214/2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. marca 2017 doručená sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice-okolie (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 214/2011 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol: *«Dňa 19. 10. 2011 bola Okresnému súdu Košice-okolie (ďalej len „porušovateľ“)* doručená žaloba na odstránenie stavby, čím bolo začaté súdne konanie, v ktorom sťažovateľ vystupuje ako žalovaný v 2. rade. Tejto veci bola pridelená spisová značka 8C/214/2011.

Sťažovateľ ihneď po doručení žaloby podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu k tejto žalobe vyjadrenie, a to dňa 18. 11. 2011. Spočiatku porušovateľ postupoval v konaní bez prietáhov a počas prvých pojednávani boli vo veci vypočuté procesné strany a zabezpečené potrebné listinné dôkazy.

Od roku 2013 však na pojednávaniach neboli prejednané žiadne nové skutočnosti a porušovateľ aj napriek skutočnosti, že mal od sťažovateľa k dispozícii geometrický plán, ktorý bol posledným relevantným dôkazom vo veci, nerozhodol o tom, že považuje dokazovanie za skončené a vo veci meritórne nerozhodol.

Žalobkyňa v konaní sa neustále domáhala svojho práva, avšak svoju povinnosť tvrdenia nedoplnila aj svojou dôkaznou povinnosťou, no napriek tomu porušovateľ pojednávania neustále odročoval. Z dôvodu opatrnosti vzhľadom na dĺžku konania a irelevantnosti dôkazov predkladaných žalobkyňou, bol sťažovateľ nútený vo svojich písomných stanoviskách svoje tvrdenia opakovať.

Žalobkyňa svojím podaním zo dňa 12. 10. 2016 vzala žalobu späť v celom rozsahu, toto podanie bolo sťažovateľovi doručené dňa 27. 10. 2016 a tento sa dňa 09. 11. 2016 k nemu vyjadril. Od tohto dňa však porušovateľ nerozhodol o zastavení konania ani o trovách konania.

Spornou v súdnom konaní bola len a len jedna skutočnosť, a to tá, či sťažovateľ zasiahol svojimi stavbami do pozemkov vo vlastníctve žalobkyne. Žalobkyňa túto skutočnosť nijako nepreukázala (aj keď dôkazná povinnosť bola na nej) a postupom porušovateľa bol sťažovateľ sám prinútený v roku 2013 predložiť na svoju obranu geometrický plán, z ktorého vyplývalo, že jeho stavby do pozemkov žalobkyne nezasahujú. Z uvedeného má

sťažovateľ za to, že dokazovanie nebolo tak náročné, aby porušovateľ vo veci meritórne nerozhodol v priebehu 5 a pol roka...

Z uvedených skutočností v tejto ústavnej sťažnosti vyplýva, že v právnej veci podanej žaloby doposiaľ nebolo vo veci samej rozhodnuté, resp. nebolo rozhodnuté o späťvzatií tejto žaloby a nedošlo k zastaveniu konania. Doba od podania žaloby dodnes je neprimerane dlhou dobou na to, aby vo veci nebolo ešte rozhodnuté.»

3. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice - okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 8C/214/2011 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Košice - okolie sa prikazuje v označenej veci konať bez zbytočných prieťahov.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadostučinenie v sume 3.000,- EUR (slovom: tritisíc eur), ktoré je Okresný súd Košice - okolie povinný zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. [REDAKOVANÉ] priznáva náhradu trov tohto konania (trov právneho zastúpenia) vo výške 312,34 EUR, ktorú je Okresný súd Košice - okolie povinný zaplatiť na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Jána Cáfala, advokáta, Murgašova 3, 040 01 Košice, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

4. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

8. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Predmetom sťažnosti je námietka porušenia základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 214/2011, ktoré ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu nebolo právoplatne skončené.

10. Pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza ústavný súd zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia

všeobecného súdu... K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu.“ (napr. IV. ÚS 221/04, III. ÚS 103/07, III. ÚS 139/07).

11. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu sa ochrana základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. právu na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie týchto práv označeným orgánom verejnej moci (v tomto prípade okresným súdom) ešte mohlo trvať. To znamená, že ústavný súd pri skúmaní porušenia označených práv zohľadňuje aj to, či u sťažovateľa objektívne ide o odstránenie stavu právnej neistoty v jeho veci, pretože len v takom prípade možno uvažovať o ich porušení (IV. ÚS 226/04, IV. ÚS 202/2010). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nedochádza k porušovaniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02, IV. ÚS 103/07).

12. V nadväznosti na uvedený právny názor ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva významnú preventívnu funkciu ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. IV. ÚS 225/05, III. ÚS 317/05, II. ÚS 67/06).

13. Ústavný súd ďalej uvádza, že nie každý prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48

ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne.

14. Ústavný súd zo sťažnosti, z predloženého súdneho spisu okresného súdu a na okresnom súde zistil, že žalobkyňa podaním doručeným okresnému súdu 12. októbra 2016 zobrala žalobu v celom rozsahu späť a žiadala napadnuté konanie zastaviť.

Po vyjadrení sa žalovaného v 1. rade a žalovaného v 2. rade (sťažovateľ), že so späťvzatím žaloby súhlasia, okresný súd uznesením z 27. februára 2017 napadnuté konanie zastavil a žalovaným priznal aj nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

Z obsahu predloženého súdneho spisu ústavný súd zistil, že sťažovateľ v napadnutom konaní kvalifikovane právne zastúpený advokátom už 27. októbra 2016 prevzal oznámenie o späťvzatí žaloby, teda mal vedomosť o tom, že napadnuté konanie bude zastavené. Napriek tomu podal sťažnosť na prieťahy, ktorá bola ústavnému súdu doručená 2. marca 2017, teda až v čase, keď napadnuté konanie už bolo uznesením okresného súdu z 27. februára 2017 zastavené (skončené).

15. Berúc do úvahy uvedené, ústavný súd konštatuje, že pri predbežnom prerokovaní sťažnosti k porušovaniu označených práv už nemohlo dochádzať, a preto predloženú sťažnosť v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

16. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd ďalšími nárokmi sťažovateľa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. mája 2017